

ЗАКОН

О ДАВАЊУ ГАРАНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У КОРИСТ НЕМАЧКЕ РАЗВОЈНЕ БАНКЕ KfW, ФРАНКФУРТ НА МАЈНИ, ПО ЗАДУЖЕЊУ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ”, БЕОГРАД (ПРОЈЕКАТ „УНАПРЕЂЕЊЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ У РБ КОЛУБАРА У ЦИЉУ ПОВЕЋАЊА ЕФИКАСНОСТИ ТЕРМОЕЛЕКТРАНА И СМАЊЕЊА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ”)

Члан 1.

Република Србија преузима обавезу да као гарант измири обавезе Јавног предузећа „Електропривреда Србије”, Београд по задужењу код Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни, у износу до 74.000.000 евра (словима: седамдесет четири милиона евра), који обухвата средства зајма у износу до 65.000.000 евра (словима: шездесет пет милиона евра) и средства финансијског доприноса (бесповратна средства) у износу до 9.000.000 евра (словима: девет милиона евра).

Члан 2.

Гаранцију из члана 1. овог закона, Република Србија (у даљем тексту: „Гарант”) даје у корист Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни, на име обавеза из Споразума о зајму и пројекту, БМЗ-Бр. 2010 65 648, на 25.000.000 евра (словима: двадесет пет милиона евра), Споразума о зајму и финансирању пројекта, БМЗ-Бр. 2006 65 935, на 47.500.000 евра (словима: четрдесет седам милиона пет стотина хиљада евра) и Споразума о финансирању, БМЗ-бр. 2006 70 331, на 1.500.000 евра (словима: милион и пет стотина хиљада евра) (у даљем тексту под заједничким називом: „Споразуми”), а у вези са пројектом „Унапређење технологије експлоатације у РБ Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину”, закључених између Јавног предузећа „Електропривреда Србије”, Београд (у даљем тексту: „Зајмопримац”) и Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни (у даљем тексту: „KfW”), дана 12. октобра 2012. године у Београду.

Гарант прихвата све одредбе Споразума и сагласан је да гарантује за све обавезе које проистичу или су у вези са обавезама Зајмопримца по Споразумима.

Гаранција у корист KfW, по задужењу Зајмопримца за пројекат „Унапређење технологије експлоатације у РБ Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину” потписана је од стране овлашћеног представника Гаранта, 30. октобра 2012. године и њоме је предвиђено да Гарант јемчи за обавезе Зајмопримца по основу Споразума закључених између Зајмопримца и KfW.

Члан 3.

Средства за отплату зајма обезбедиће Зајмопримац из сопствених прихода.

Отплату зајма врши Зајмопримац на начин утврђен Споразумима.

Займопримац је дужан да средства за отплату зајма обезбеђује према плану отплате за сваку повучену траншу, у износу који укључује главницу, обрачунату камату, провизију на неповучена средства и пратеће трошкове задуживања.

Члан 4.

Ако по основу издате гаранције Гарант изврши обавезу уместо Займопримца, има право на повраћај главнице, камате, провизије на неповучена средства, пратећих трошкова задуживања и пратећих трошкова који настану због неизвршења, односно неблаговременог извршења обавезе, до висине износа измирене обавезе, као и право да од Займопримца наплати обрачунату законску затезну камату.

Право на повраћај средстава из става 1. овог члана, Гарант ће остварити тако што ће иницирати наплату са рачуна Займопримца на основу овлашћења добијеног од Займопримца или других инструмената обезбеђења, у складу са прописима којима се уређује платни промет.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 15. Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом. Истовремено члан 16. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 107/09 и 78/11) прописује да Република Србија може дати гаранцију за измирење дуга јавних предузећа чији је оснивач.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење закона о давању гаранције Републике Србије у корист Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни (у даљем тексту: „KfW”), на име обавеза из Споразума о зајму за финансирању пројекта, БМЗ-Бр. 2006 65 935 (у даљем тексту: „Споразум о зајму за финансирању пројекта ”), Споразума о зајму и пројекту, БМЗ-Бр. 2010 65 648 (у даљем тексту: „Споразум о зајму и пројекту”) и Споразума о финансирању БМЗ-бр. 2006 70 331 (у даљем тексту: „Споразум о финансирању”) у вези са пројектом „Унапређење технологије експлоатације у РБ Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину”, закључених између Јавног предузећа „Електропривреда Србије”, Београд и KfW, дана 12. октобра 2012. године у Београду, су у члану 16. став 4. Закона о јавном дугу, односно у члану 7. Споразума о зајму и финансирању пројекта и Споразума о зајму и пројекту, као и члану 5. Споразума о финансирању, у којима се наводи да ће Република Србија закључити посебан Споразум о гаранцији са KfW-ом као обезбеђење тог зајма.

Наиме, чланом 16. став 4. Закона о јавном дугу прописано је да се гаранција Републике Србије даје у форми закона. Чланом 7. Споразума о зајму и финансирању пројекта и Споразума о зајму и пројекту, као и чланом 5. Споразума о финансирању, предвиђено је да Република Србија закључи посебан Споразум о гаранцији са KfW-ом, као обезбеђење тог зајма.

Одлуком о оснивању Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије („Службени гласник РС”, број 12/05), основано је Јавно предузеће „Електропривреда Србије” (у даљем тексту: ЈП „Електропривреда Србије”), а одредбом члана 4. утврђена је делатност наведеног предузећа.

Чланом 4. наведене одлуке прописано је да је делатност ЈП „Електропривреда Србије”: производња електричне енергије, дистрибуција електричне енергије, управљање дистрибутивним системом, трговина електричном енергијом, производња, прерада и транспорт угља, производња паре и топле воде у комбинованим процесима, искоришћавање и употреба вода, трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и сличним производима, металима и металним рудама и остала трговина, услуге у речном и језерском саобраћају, истраживање и развој, пројектовање, изградња и одржавање енергетских, рударских и других објеката, пројектовање, изградња, одржавање и експлоатација телекомуникационих објеката и уређаја и инжењеринг.

Пројекат „Унапређење технологије експлоатације у РБ Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину” (у даљем тексту: Пројекат) има за циљ обезбеђивање сигурне и непрекидне испоруке угља и рационалног управљања природним ресурсима, уз

пратеће смањење атмосферског загађења у електранама које користе угаљ из РБ „Колубара“. Реализацијом пројекта би се обезбедило коришћење лигнита уједначеног квалитета (примена хомогенизације) који се откопава у РБ „Колубара“, што би омогућило повећање ефикасности рада ТЕ „Никола Тесла“ и ТЕ „Морава“.

Пројекат има технолошки, еколошки и социјални значај. Он обухвата увођење система за управљање квалитетом угља и хомогенизацију у западном делу РБ „Колубара“, набавку новог багер-транспортер-одлагач (БТО) система и система за снабдевање енергијом за површински коп „Поље Ц“ и набавку одлагача за међуслојну јаловину за ПК „Тамнава - Западно поље“. Реализацијом пројекта унапредила би се технологија експлоатације угља, дошло би до повећања енергетске ефикасности термоелектрана које овај угаљ користе за производњу електричне енергије, а смањили би се и негативни утицаји на животну средину.

Због потребе за хитном реализацијом пројекта, а услед недостатка сопствених средстава, ЈП „Електропривреда Србије“, Београд је маја 2010. године покренуло иницијативу за обезбеђивање неопходних средстава из зајма Европске банке за обнову и развој (у даљем тексту: „EBRD“) и KfW-а, с тим да и ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, учествује у финансирању пројекта са 15% укупне вредности пројекта.

На захтев EBRD, у јуну 2010. године, урађена је Квантификација утицаја пројекта на животну средину, чиме је показано да би реализација овог пројекта довела до значајних еколошких побољшања. Остваривањем коришћења угља уједначеног квалитета (хомогенизацијом) емисија CO₂ приликом сагоревања би се смањила за око 400 хиљада тона годишње, дошло би до уштеде природног ресурса-лигнита до милион тона годишње, а последично би се смањила цена произведеног kWh електричне енергије, кроз мањи број испада и већу поузданост производње у ТЕ „Никола Тесла“. Ови иницијални показатељи су уверили банке EBRD и KfW да је у питању пројекат ширег еколошког, али и социјалног значаја, и да због тога може да конкурише за кредитирање из некомерцијалне тзв. „зелене“ кредитне линије.

Обе банке су показале своју заинтересованост да учествују у финансирању пројекта. Постигнут је договор банака око почетних детаљних анализа (Due Diligence) пројекта, да EBRD финансира консултанте који ће обавити еколошку анализу и анализу социјалне политике, а да ће KfW обезбедити финансирање консултаната који ће обавити техничку анализу.

EBRD је са еколошким и социјалним анализама кренула половином септембра месеца 2010. године, обиласком РБ „Колубара“ и ТЕ „Никола Тесла“, да би у децембру 2010. ангажовала консултанта, ARUP. По обављеним студијским посетама, у сарадњи са запосленима у РБ „Колубара“ и дирекцијама ЈП „Електропривреда Србије“, ARUP је израдио неопходна документа за процес разматрања одобрења зајма - Акциони план за заштиту животне средине и социјална питања (ESAP), План укључивања заинтересованих страна (SEP), нетехнички сажетак пројекта, који су, заједно са Студијама утицаја на животну средину, постављени 28. фебруара 2011. године на website банке EBRD, ЈП „Електропривреда Србије“ и РБ „Колубаре“. Неопходно је да ова документа буду доступна широј јавности 120 дана пре представљања пројекта на одобрење за кредитирање Одбору директора банке EBRD.

KfW је за детаљну техничку анализу пројекта у фебруару 2011. године ангажовала консултанта SST Consult, који је до сада обавио две студијске посете и 9. маја је доставио свој извештај техничке анализе пројекта. Коначан извештај консултаната је презентован и усаглашен на састанку 26. маја 2011.

године, када је усаглашен од свих страна учесника пројекта и план реализације пројекта, оквирни план набавке и расподела финансирања обе банке.

У току су активности око дефинисања и потписивања уговора за изабраног консултанта за подршку Тиму за имплементацију пројекта, који је предвиђен за финансирање из дела кредита EBRD.

Предвиђено је да се пројекат реализује у року од 40 месеци од датума ефективности кредита.

Спровођење детаљних анализа пројекта по правилима европских финансијских институција обезбеђује и гарантује кредиторима да ће у спровођењу пројекта морати да се имплементирају европски стандарди, чиме ЈП „Електропривреда Србије”, Београд, са РБ „Колубаром”, добија позитивне референце за неке наредне пројекте.

За пројекат су потребна средства у износу од 65.000.000 EUR која ће се обезбедити задуживањем ЈП „Електропривреда Србије”, Београд, код KfW-а. Реализацијом пројекта унапредила би се технологија експлоатације угља, дошло би до повећања енергетске ефикасности термоелектрана које овај угаљ користе за производњу електричне енергије, а смањили би се негативни утицаји на животну средину.

Планирано задужење: 65.000.000 EUR (шездесетпетмилиона евра).

Овај износ обухвата средства из два развојна зајма, са следећим оквирним условима зајма између KfW-а и Републике Србије:

1. Средства првог развојног зајма у висини до 25.000.000 EUR за која се предлажу следећи услови:

- каматна стопа на годишњем ниво 3,3% (маргина 0.4% на тренутну вредност основице од 2.9%);
- период трајања зајма би био 12 година укључујући грејс период од (три) 3 године;
- накнада за пословање плаћа се једнократно у износу од 1% износа овог дела Зајма;
- провизија за неискоришћени део зајма биће 0,25% годишње;

2. Средства другог развојног зајма у висини до 40.000.000 EUR за која се предлажу услови:

- захтева се да ова средства буду покривена гаранцијом извозне кредитне агенције (ЕКА покриће);
- каматна стопа на годишњем нивоу 4,28% (маргина 1.15% на тренутну вредност основице од 3.13%);
- период трајања зајма 12 година, укључујући грејс период од три (3) године (на основу ЕКА покрића);
- накнада за пословање плаћа се једнократно у износу од 1% износа овог дела Зајма;
- провизија за неискоришћени део зајма биће 0,25% годишње.

У наведеном случају наведене каматне стопе су стопе које сада важе на тржишту, што међутим не значи да ће износ каматних стопа бити исти када дође до повлачења средстава. Наиме, камата није дефинисана уговором, већ само њена маргина, а основица ће зависити од услова под којима KfW прибави средства на финансијском тржишту у датом тренутку.

Поред планираних средстава зајма, за реализацију пројекта, Влада Савезне Републике Немачке ће одобрити неповратна средства у износу од 9.000.000 EUR (девет милиона евра).

У циљу обезбеђивања кредита од стране и под стандардним условима KfW-а, потребно је да Република Србија закључи са KfW-ом уговор о гаранцији, којим ће се обавезати да KfW-у надокнади све износе који доспевају по основу уговора о кредиту који ће закључити KfW и ЈП „Електропривреда Србије”, Београд. Давање гаранције Републике Србије у корист KfW-а, представља услов за спровођење уговора о кредиту које су закључили ЈП „Електропривреда Србије”, Београд и KfW.

Укупно финансирање од стране KfW банке ће бити 74.000.000 EUR (седамдесет четири милиона евра), од чега ће зајам бити у износу од 65.000.000 EUR (шездесет пет милиона евра), а неповратна средства у износу од 9.000.000 EUR (девет милиона евра). Захтев KfW-а да Република Србија гарантује за износ од 74.000.000 EUR свој основ има у томе што KfW жели да се обезбеди у случају да бесповратна средства која даје ЈП „Електропривреда Србије”, Београд, не буду искоришћена на начин који је то уговорима предвиђено, а ЈП „Електропривреда Србије”, Београд не буде у могућности да та средства врати KfW-у. Пројекат има за циљ обезбеђивање сигурне и непрекидне испоруке угља и рационалног управљања природним ресурсима, али и као веома значајан резултат оствариће се и пратеће смањење атмосферског загађења у електранама које користе угаљ из РБ „Колубара”. Због негативног утицаја на животну средину, а самим тим и на здравље људи, које има загађење из електрана које користе угаљ из РБ „Колубара”, овај пројекат има изузетан значај. Емисија CO₂ приликом сагоревања угља, спровођењем овог пројекта, била би смањена за око 400 хиљада тона годишње. Реализацијом пројекта унапредила би се технологија експлоатације угља, дошло би до повећања енергетске ефикасности термоелектрана које овај угаљ користе за производњу електричне енергије, а као резултат дошло би до значајног смањења негативних утицаја на животну средину и здравље људи. Такође, одустанак од овог пројекта проузроковао би штету већих размера из разлога што би Република Србија остала и без повећања енергетске ефикасности термоелектрана, али и повољних средстава које дају KfW и Влада Савезне Републике Немачке, која донира 9.000.000 EUR.

Законом о буџету Републике Србије за 2012. годину („Службени гласник РС”, бр. 101/11 и 93/12), у члану 3. предвиђено је давање гаранције Републике Србије Немачкој развојној банци KfW у износу до 74.000.000 EUR за ЈП „Електропривреда Србије”, за пројекат „Унапређење технологије експлоатације у РБ Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину”.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. Предлога закона предвиђа се преузимање обавезе Републике Србије да као гарант измири обавезе Јавног предузећа „Електропривреда Србије”, Београд по задужењу код Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни, у износу до 74.000.000 евра (словима: седамдесет четири милиона евра).

Одредбом члана 2. Предлога закона предвиђа се да гаранцију из члана 1. овог закона, Република Србија даје у корист Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни, на име обавеза из Споразума о зајму и финансирању пројекта, БМЗ-Бр. 2006 65 935, на 47.500.000 евра (словима: четрдесет седам

милиона пет стотина хиљада евра), Споразума о зајму и пројекту, БМЗ-Бр. 2010 65 648, на 25.000.000 евра (словима: двадесет пет милиона евра) и Споразума о финансирању БМЗ-бр. 2006 70 331, на 1.500.000 евра (словима: милион и пет стотина хиљада евра), а у вези са пројектом „Унапређење технологије експлоатације у РБ Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину”, закључених између Јавног предузећа „Електропривреда Србије”, Београд и Немачке развојне банке KfW, дана 12. октобра 2012. године у Београду.

Одредбом члана 3. Предлога закона уређују се питања која се односе на обавезе које Јавно предузеће „Електропривреда Србије”, Београд има у вези са овим кредитом.

Одредбом члана 4. Предлога закона предвиђа се регресно право Републике Србије ако по основу издате гаранције изврши обавезу уместо Јавног предузећа „Електропривреда Србије”, Београд, као корисника кредита.

Одредбом члана 5. Предлога закона уређује се ступање на снагу овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА НАСТАЈУ ИЗВРШАВАЊЕМ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђиваће се средства у буџету Републике Србије.

Издавање гаранције Републике Србије на износ зајма до 74.000.000 евра Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни Јавном предузећу „Електропривреда Србије”, Београд, за пројекат „Унапређење технологије експлоатације у РБ Колубара у циљу повећања ефикасности термоелектрана и смањења утицаја на животну средину”, предвиђено је чланом 3. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину („Службени гласник РС”, бр. 101/11 и 93/12).

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење овог закона по хитном поступку, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст), произлазе из чињенице да је ступање на снагу и примена Споразума о зајму и финансирању пројекта, Споразума о зајму и пројекту и Споразума о финансирању, односно повлачење средстава и измиривање доспелих обавеза Зајмопримца, условљено ступањем на снагу овог закона.